

УДК 330.341.1:330.322

Меркулов М.М.

доктор економічних наук, професор

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Заложнікова А.І.

здобувач вищої освіти

Національний університет «Одеська Політехніка»

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ У ТРАНСФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Завдання, що стоять перед національною економікою в цілому і окремими регіонами, на етапі переходу до ринку – це формування ринкового середовища, особливого клімату для підприємницької діяльності [1; 2, 22-24].

Можна виділити дві основні форми підприємництва: економічна реалізація нововведень і чисте ринкове новаторство (відкриття нових ринків збуту). Для успішного розвитку цих форм підприємницької діяльності особливе значення має «зовнішнє середовище» діяльності підприємства. Це поняття включає економічні, соціальні, інвестиційні і інноваційні умови підприємництва.

У поняття середовища для розвитку підприємництва можна включити:

1. Загальноекономічне середовище – галузева і регіональна структура економіки, умови конкуренції, роль державного сектора в економіці і положення на міжнародних ринках.

2. Фінансово-кредитне середовище – наявність джерел позикового і акціонерного капіталу, міра розвитку ринків цінних паперів.

3. Науково-технологічне середовище – рівень розвитку техніки і технології, рівень наукових розробок, співпраця між промисловістю і науковим співтовариством.

4. Людський потенціал – наявність достатнього числа підприємницький орієнтованих індивідів, а також менеджерів, що мають достатню кваліфікацію.

Виходячи з перерахованих параметрів, що формують підприємницький інноваційно-інвестиційний клімат (ІІК), можна

сказати, що це приводить до оновлення господарської ролі держави. З одного боку, значно посилюється безпосередня дія державних органів на процес ухвалення рішень у бізнесі, а з іншою, менше зв'язується з дріб'язковою регламентацією виробництва і звернення, що призводить до розщеплювання ініціативи підприємців

В якості заходів державної політики по формуванню сприятливого клімату для розвитку бізнесу можуть бути виділені:

1. Заходи по формуванню сприятливих загальноекономічних умов – це створення здорового фінансового ринку, податкового режиму, розумних процентних ставок по відношенню до інфляції, вплив на конкурентні умови за допомогою формування антитрестових законів; вплив на галузеву структуру регіону шляхом організації державних закупівель і допомога підприємствам окремих галузей.

2. Формування сприятливого ІК – це заохочення винахідників і прискорення процесу впровадження нововведень шляхом вдосконалення патентного законодавства і встановлення відповідних податкових стимулів.

3. Заходи по формуванню ІК – це стимулювання інвестицій в ризикові підприємства; розвиток і регулювання діяльності ринку цінних паперів, надання кредитів і фінансових пільг підприємцям [3, с. 231].

4. Створення умов для як найповнішого використання людського потенціалу – це стимулювання підприємницької поведінки шляхом введення пільгового податкового режиму, формування відповідної думки, створення мережі навчання підприємців [3, с. 23-238].

Таким чином, ІК для підприємництва і міри по його формуванню різноманітні за своєю природою. В умовах переходу до ринку держава повинна активно здійснювати комплексний підхід до забезпечення умов підприємницької діяльності, тим самим, відкриваючи простір нововведенням і ініціативі, створюючи додаткові стимули розвитку виробництва.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності України». Урядовий кур'єр, 2003. № 32. С. 1-4.

2. Захарченко В.І., Меркулов М.М., Сорока Л.М. *Вступ до ринкової економіки трансформаційного типу: навчальний посібник*. Одеса: Гельветика, 2019. 184с.

3. *Інноваційно-інвестиційний клімат Українського Причорномор'я: стан і безпекоорієнтований розвиток: кол. монографія*. За ред. М.М. Меркулова. Рига, Латвія: Baltija Publishing, 2019. 308с.

УДК 658:005.342

Могильний Я. Ю.

здобувач вищої освіти

Національний університет «Києво - Могилянська академія»

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ КОМПАНІЇ

Інноваційна діяльність вітчизняних компаній відбувається в складних економічних та суспільно-політичних умовах. Основними чинниками, які спричиняють гальмування інноваційного розвитку підприємств, є обмеженість фінансових ресурсів та низька підтримка на державному рівні. Однак виклики сучасності, серед яких розвиток інформатизації різних сфер життя, трансформація економіки, вивели на новий рівень питання ефективного управління інноваційною діяльністю вітчизняних підприємств.

Інноваційний розвиток являє собою зростання усіх показників економіки в основному за рахунок запровадження результатів інновацій та реалізації інноваційних проектів, результатом яких є позитивна динаміка основних економічних показників [1]. У той же час, інноваційний розвиток, з погляду господарювання, є процесом постійного пошуку та використання нових способів реалізації потенціалу підприємств під впливом зміни зовнішнього середовища, але в межах його місії та мотиваційної діяльності [2].

Серед суб'єктів господарської діяльності, які активно впроваджували інновації, підприємства агропромислового комплексу. Динаміка інноваційного розвитку вітчизняних аграрних компаній та основних джерел їхнього фінансування наведена на рисунку 1.

Основним джерелом фінансування інноваційного розвитку українських підприємств протягом 2015-2020 рр. були власні кошти. Щодо державної підтримки інноваційного розвитку, то вона була мінімальною.